

Vastu võetud: 11. aprillil 1938

Jõustus: 1. juulil 1938

Allikas: Riigi Teataja, 1938, 39 (20. aprill 1938), lk. 1339

357. Kodakondsuse seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 11. aprillil 1938.

I.

1. peatükk

Üldeeskirjad

- § 1. Eesti kodanikuks saadakse sündimisega või hilisema seadusliku toiminguga. Eesti kodanik ei või olla samal ajal mõne teise riigi kodakondsuses.
- § 2. Naturalisatsiooni või teadaande korras Eesti kodakondsusse astujale antakse Eesti kodakondsuse tunnistus.
- Eesti kodakondsusse astunuiks loetakse ainult kodakondsuse tunnistuses tähendatud isikud.
- Eesti kodakondsust arvatakse kodakondsuse tunnistuse väljaandmise päevast.

2. peatükk.

Eesti kodakondsusse kuuluvuse alused.

1. jagu.

Üldeeskirjad.

- § 3. Eesti kodanikud on:
- 1) isikud, kes enne käesoleva seaduse jõustumist on tunnustatud või vastu võetud Eesti kodanikeks;
 - 2) isikud, kes tunnustatakse Eesti kodanikeks Eesti Vabariigi poolt sõlmitud rahvusvaheliste lepingutega;
 - 3) lapsed, kes on sündinud ajal, kui nende isa oli Eesti kodakondsuses;
 - 4) pärast isa surma sündinud lapsed, kui lapse isa oli surma silmapilgul Eesti kodakondsuses;
 - 5) vallaslapsed, kui ema lapse sündimise ajal oli Eesti kodakondsuses;
 - 6) Eestis sündinud lapsed, kui isa lapse sündimise ajal oli kodakondsuseta;
 - 7) Eestis sündinud vallaslapsed, kui ema lapse sündimise ajal oli kodakondsuseta;
 - 8) Eestis leitud lapsed, kuni ei ole tõendatud nende kuuluvust mõne teise riigi kodakondsusse;
 - 9) lapsed Eesti naiskodaniku abielust teise riigi kodanikuga, kui tähendatud abielu on tühistatud Eestis.
- § 4. Eesti kodakondsuse omandavad:
- 1) välismaalasest naisisikud abiellumisel Eesti kodanikuga;
 - 2) välismaalasest naisisikute alla 18 aastased lapsed nende ema abiellumisel Eesti kodanikuga, kui lapsed jäävad ühes emaga alaliselt elama Eestisse;

- 3) Eesti kodaniku poolt seadustatud lapsed;
 - 4) Eesti kodaniku poolt lapsendatud alla 18 aastased välismaalased;
 - 5) Eesti kodakondsusse kuuluva isa poolt tunnustatud lihased vallaslapsed, kelle ema on välismaalane;
 - 6) naturalisatsiooni korras Eesti kodakondsusse astunud isikud;
 - 7) käesoleva seaduse § 25 korras Eesti kodakondsusse tagasiastunud isikute naised ja alla 18 aastased lapsed või naisisikute alla 18 aastased vallaslapsed.
- § 5. Välismaalasega abiellunud, alaliselt Eestis elava Eesti naiskodaniku lapsed omandavad Eesti kodakondsuse, kui nad 18-aastaseks saades ühe aasta jooksul ei teata Eestis viibides vastavale linnapeale või maavalitsuse esimehele, välismaal viibides Eesti diplomaatilisele esindajale, kutsekonsulile või Siseministrile, et nad soovivad säilitada oma isa kodakondsuse.

Samuti omandavad Eesti kodakondsuse eelmises lõikes tähendatud alustel ja korras lapsed Eesti naiskodaniku abielust teise riigi kodanikuga, kui tähendatud abielu on lõppenud mehe surmaga, abielulahutusega või abielu välismaal tühistamisega.

2. jagu.

Naturalisatsiooni alused ja kord.

- § 6. Välismaalane, kes soovib astuda Eesti kodakondsusse naturalisatsiooni korras, peab vastama järgmistele tingimustele:
- 1) peab olema vähemalt 18-aastane või peab omama Eesti kodakondsusse astumiseks oma vanemate või eestkostjate nõusolekut;
 - 2) peab olema alaliselt elanud Eestis vähemalt 2 aastat Eesti kodakondsusse astumise sooviavalduse esitamise päevani ja ühe aasta pärast sooviavalduse esitamise päeva;
 - 3) peab tundma eest keelt.
- § 7. Paragrahvi 6 p. 2 ja 3 ettenähtud nõuded Eestis elamise ajamäära ja eesti keele tundmise kohta võidakse ära jätta:
- 1) eesti soost isikute kohta;
 - 2) isikute kohta, kellel on erilised teened Eesti Vabariigi kasuks riiklikul, riigikaitselisel või seltskondlikul alal või kes on üldiselt tuntud oma annete, teadmiste või tööde tõttu;
 - 3) kodakondsuseta isikute kohta, kes on Eesti kodakondsusse astumise sooviavalduse esitamise päevani alaliselt Eestis elanud vähemalt kümme aastat.
- § 8. Naturalisatsiooni korras Eesti kodakondsusse vastuvõtmise otsustab Vabariigi Valitsus.
- § 9. Naturalisatsiooni korras Eesti kodakondsusse astumiseks esitab välismaalane sellekohase sooviavalduse Vabariigi Valitsusele Siseministri kaudu.
- § 10. Välismaalase naine võib esitada sooviavalduse ilma mehe nõusolekuta.
- Samuti ei ole tarvilik mehe nõusolek, kui välismaalase naine soovib astuda Eesti kodakondsusse ühes alla 18 aastaste lastega.
- § 11. Sooviavalduses tähendatakse:
- 1) sooviavaldaja nimi ja perekonnanimi;

- 2) vanus;
- 3) perekonnaseis;
- 4) naise ja laste nimed ning vanus;
- 5) kodakondsus;
- 6) elukoht;
- 7) mis ajast elab alaliselt Eestis;
- 8) elukutse;
- 9) varaline seis;
- 10) teated karistatavuse kohta;
- 11) kas sooviavaldaja tunneb eesti keelt.

§ 12. Sooviavaldusele lisandatakse:

- 1) tunnistused § 11 tähendatud asjaolude kohta või tõestatud ära kirjad neist tunnistustest;
- 2) sooviavaldaja allkirjaga varustatud teadaanne, et ta loobub oma senisest kodakondsusest;
- 3) kviitung naturalisatsioonimaksu tasumise kohta või § 14 teises lõikes tähendatud tunnistus maksuvõimetuse kohta, välja arvatud juhud, kus sooviavaldaja esineb palvega naturalisatsioonimaksust vabastamiseks § 14 kolmanda lõike korras.

§ 13. Kui tunnistuste või nende ära kirjade esitamine käesoleva seaduse § 11 p. 1—4 tähendatud asjaolude kohta on võimatu või raskendatud seetõttu, et vastavad perekonnaseisu muudatused on registreeritud välismaal, võidakse § 11 p. 1—4 tähendatud asjaolusid tõendada politsei või vallavalitsuse tunnistusega, mis on välja antud vähemalt kahe usaldusväärse tunnistaja ütluste põhjal.

§ 14. Välismaalane, kes soovib esitada sooviavalduse Eesti kodakondsusse astumiseks naturalisatsiooni korras, maksab riigi heaks naturalisatsioonimaksu, mille suurus on 20 krooni neil, kes kuni sooviavalduse esitamiseni on Eestis alaliselt elanud vähemalt kaks aastat, ja kõigil teistel juhtudel 30 krooni.

Kui isik on maksuvõimene, võib Siseminister ta vabastada naturalisatsioonimaksust politsei, vallavalitsuse, Eesti diplomaatilise esindaja või kutsekonsuli sellekohase tunnistuse põhjal.

Samuti võib Siseminister vabastada naturalisatsioonimaksust isikud, kes esitavad Eesti kodakondsusse astumise sooviavalduse käesoleva seaduse § 7 korras.

§ 15. Naturalisatsioonimaksu ei maksta tagasi.

Juhtudel, kui sooviavaldus on Vabariigi Valitsuse poolt eitavalt otsustatud või kui sooviavaldus on § 16 tähendatud põhjustel tagasi antud, ei võeta sooviavalduse uuesti esitamisel uut naturalisatsioonimaksu.

§ 16. Sooviavaldus antakse tagasi:

- 1) kui sooviavaldaja ei vasta § 6 p. 2 tähendatud nõudele ajamäära kohta ja ta ei ole esitanud sooviavaldust § 7 korras;
- 2) kui sooviavaldus ei vasta § 11, 12 ja 13 tähendatud vormilistele nõuetele ning parandamiseks antud tähtaja möödumisel ei ole viga parandatud.

§ 17. Ühes naturalisatsiooni korras Eesti kodakondsuse omandanud isikuga omandavad Eesti kodakondsuse ta naine ning ta alla 18 aastased lapsed.

Kui kodakondsuse omandaja on mitteabielus naine, omandavad ühes temaga Eesti kodakondsuse ta alla 18 aastased vallaslapsed.

3. peatükk.

Eesti kodakondsuse kaotamine.

§ 18. Eesti kodakondsus kaob:

- 1) Eesti kodakondsusest vabastamisega;
- 2) Eesti kodakondsusest väljaheitmisega.

§ 19. Eesti kodakondsusest vabastamise otsustab Vabariigi Valitsus.

Sellekohane sooviavaldus esitatakse Vabariigi Valitsusele Siseministri kaudu, kusjuures alla 18 aastaste isikute kohta on tarvilik esitada vanemate või eestkostjate nõusolek.

§ 20. Sooviavaldaja vabastatakse Eesti kodakondsusest, kui ta ei ole tegelikus sõjaväeteenistuses ja on täitnud muud kodanikul lasuvad kohustused. Sõjaväes ajateenistuskohustust mitte täitnud meeskodanik vabastatakse Eesti kodakondsusest, kui ajateenistuskohuse mittetäitmine ei osutu takistuseks kodakondsusest vabastamisele.

Kui sooviavaldaja seisab tegelikus sõjaväeteenistuses, esitatakse sooviavaldus sõjaväeliste ülemate kaudu alluvuskorras.

§ 21. Kodakondsusest vabastamise otsus jõustub ja kodakondsusest vabanejale antakse välja sellekohane tunnistus päevast, mil kodakondsusest vabaneja esitab tõendi, et ta on teise riigi kodakondsusse vastu võetud.

Kodakondsusest vabastamise otsus kaotab kehtivuse, kui Eesti kodakondsusest vabastatud isik jääb Eestisse elama vähemalt üheks aastaks arvates käesoleva paragrahvi esimeses lõikes tähendatud tunnistuse väljaandmisest.

§ 22. Kodakondsusest vabastamise otsus ei käi vabastatava isiku üle 18 aastaste laste kohta, samuti ka ta naise kohta, kui viimane ei avalda soovi Eesti kodakondsusest lahkumiseks. Alla 18 aastased lapsed omandavad isa uue kodakondsuse ainult nende ema nõusolekul.

§ 23. Vabariigi Valitsuse otsusega heidetakse Eesti kodakondsusest välja:

- 1) isikud, kes on astunud välisriigi kodakondsusse ilma, et nad käesoleva seaduse § 20 korras oleksid vabastatud Eesti kodakondsusest;
- 2) isikud, kes on astunud välisriigi riigi- või sõjaväeteenistusse Vabariigi Valitsuse loata;
- 3) isikud, kes Vabariigi Valitsuse loata kuuluvad sõjaväeliselt korraldatud või sõjalisi harjutusi harrastavaisse välismaalistesse organisatsioonidesse.

§ 24. Kodakondsusest väljaheitmise otsus ei käi väljaheidetud isiku üle 18 aastaste laste kohta, samuti ka mitte ta naise kohta, kui viimane ei avalda soovi Eesti kodakondsusest lahkumiseks. Alla 18 aastased lapsed omandavad isa uue kodakondsuse ainult nende ema nõusolekul. Ema väljaheitmisel Eesti kodakondsusest ei kaota lapsed Eesti kodakondsust.

4. peatükk.

Eesti kodakondsusse tagasiastumine teadaande korras.

§ 25. Endised Eesti kodanikud, kes on Eesti kodakondsusest vabastatud või kes vanemate vabastamisel või väljaheitmisel Eesti kodakondsusest kaotasid oma lapseasuse tõttu Eesti kodakondsuse, võetakse Eesti kodakondsusse tagasi, kui nad Eestis viibides esitavad sellekohase teadaande vastavale linnapeale või maavalitsuse esimehele, välismaal viibides Eesti diplomaatilisele esindajale, kutsekonsulile või Siseministrile, ja lisandavad sellele teadaandele allakirjutatud tõendi, et nad loobuvad oma senisest kodakondsusest.

5. peatükk.

Lõppeeskiri.

§ 26. Vabariigi Valitsus annab määrusi ja juhtnööre käesoleva seaduse teostamiseks.

II.

Kuni käesoleva seaduse jõustumiseni Siseministrile esitatud ning otsustamata Eesti kodakondsusse astumise ja Eesti kodakondsusest vabastamise sooviavaldused otsustab Vabariigi Valitsus.

III.

Käesolev seadus jõustub 1. juulil 1938.

Käesoleva seaduse jõustumisega kaotavad kehtivuse:

- 1) Kodakondsuse seadus (RT 1922, 136, 87; 1934, 93, 743; 1935, 60, 558; 1937, 15, 116 XVII);
- 2) Kodakondsusse astumise sooviavalduse pealt võetava maksu seadus (RT 1925, 183/184, 94; 1934, 93, 742);
- 3) Seadusandliku delegatsiooni poolt 17. detsembril 1919. a. vastuvõetud kodaniku vanne (riigi kodakondsusse astumisel) (RT 1920, 1, 5 I).

Tallinnas, 11. aprillil 1938.

K. Päts

Riigihoidja.

K. Eenpalu

Siseminister.